

άροτρο-πόνος, -ον, αυτός που δουλεύει μαζί με άροτρο, σε Ανθ.

άροτρο-φορέω, μέλ. *-ήσω* (*ἄροτρον*), σύρω το άροτρο, σε Ανθ.

ἀροῦμαι[ᾱ], Μέσ. μέλ. του *ἀείρω*· **ἀροῦμαι [ᾱ]** του *αἴρω*.

ἄρουρα, ἡ (ἀρόω)· **I. 1.** καλλιεργημένη ή κατάλληλη για καλλιέργεια γη, σπαρμένη γη, καρποφόρα γη, χωράφι, Λατ. *arvum*, και σε πληθ., σιτοφόρες εκτάσεις, αγροί, χωράφια, σε Ομήρ. Ιλ.· έπειτα, γενικά, εξοχή, γη, στο ίδ.· *πατρὶς ἄρουρα*, πατρική γη, πατρίδα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** μεταφ., λέγεται για γυναίκα που γεννά παιδιά, σε Αισχύλ., Σοφ. **II.** μονάδα έκτασης στην Αίγυπτο, σχεδόν το Ρωμ. *jugerum*, σε Ηρόδ.

ἀρουραῖος, -α, -ον, αυτός που ανήκει ή προέρχεται από την εξοχή, αγροτικός, εξοχικός, *μῦς ἀρουραῖος*, ποντίκι των αγρών, σε Ηρόδ.· *ὁ παῖ τῆς ἀρουραίας θεοῦ*, λέγεται για τον Ευριπίδη που ήταν γιός λαχανοπώλη, σε Αριστοφ.· *ἀρουραῖος Οἰνόμαος*, σε Δημ.

ἀρουρείτης (ή -ίτης), ὁ, = το προηγ., σε Βάβρ.

ἀρούριον, τό, υποκορ. του *ἄρουρα*, σε Ανθ.

ἀρουρο-πόνος, -ον, αυτός που εργάζεται μέσα σε χωράφι, γεωργός, αγρότης, σε Ανθ.

ἀρόω, Επικ. απαρ. ενεστ. *ἀρώμεναι*, μέλ. *ἀρόσω*, Επικ. *-όσω*· *ἀόρ. α' ἤροσα* — Παθ. *ἀόρ. α' ἠρόθην*· Ιων. *μτχ. παρακ. ἀρηρόμενος*· **I.** οργώνω, Λατ. *arare*, *οὔτε φυτεύουσιν, οὔτ' ἀρώουσιν* (Επικ. αντί *ἀροῦσι*), σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** σπέρνω, *ἀροῦν εἰς κήπους*, σε Πλάτ. **2.** μεταφ., λέγεται για τον σύζυγο, σε Θέογν., Σοφ. — Παθ., λέγεται για το παιδί, γεννιέμαι, στον ίδ. (η *√APOF*, πρβλ. **ἄρου-ρα**, Λατ. *arv-um*).

ἀρπᾶγή, ἡ (ἀρπάζω), **I. 1.** λεηλασία, διαρπαγή, κλοπή, σε Σόλωνα, Ηρόδ., Αττ. **2.** το αρπαχθέν πράγμα, λάφυρο, λεία, σε Αισχύλ., Ευρ.· *ἀρπαγὴν ποιῆσθαί τι*, λαφυραγωγώ, σε Θουκ.· πρβλ. **λεία**· **II.** επιθυμία αρπαγής, απληστία, σε Ξεν.

ἀρπάγη[ᾱ], ἡ (ἀρπάζω), γάντζος, τσουγκράνα, σε Ξεν.

ἀρπάγιμος, -η, -ον (ἀρπάζω), αυτός που έχει αρπαγεί, κλαπεί, σε Ανθ.

ἀρπαγμός, ὁ (ἀρπάζω), αρπαγή, λάφυρο, λεία, σε Κ.Δ.

ἀρπάζω, μέλ. *-ζω*, Αττ. *-σω* και (σε Μέσ. τύπο) *ἀρπάσομαι*· *ἀόρ. α' ἤρπαζα*, Αττ. *ἤρπασα*· παρακ. *ἤρπακα* — Παθ. παρακ. *ἤρπασμαι*, μεταγεν. *ἤρπαγμαί*, *ἀόρ. α' ἠρπάσθην και -χθην*· **I. 1.** αρπάζω μακριά, μεταφέρω, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· *ἀπόλ.*, κλέβω, ληστεύω, σε Αριστοφ. **2.** αρπάζω κάτι βιαστικά, αποσπώ, *λᾶαν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *δόρυ*, σε Αισχύλ.· *ἀρπάζω τινά μέσον*, αρπάζω κάποιον από τη μέση, σε Ηρόδ.· με γεν. του μέρους από το οποίο αρπάζει κάποιος κάποιον, *ἀρπάζω τινά ποδός*, από το πόδι, σε Ευρ. **3.** καταβάλλω, κατανικώ, σε Αισχύλ.· επίσης, κυριεύω, καταλαμβάνω μια θέση, σε Ξεν. **II.** λεηλατώ, *πόλεις*, σε Θουκ. κ.λπ. (από *√APII* προέρχονταν επίσης τα *ἄρπη*, *Ἄρπυιαι*, πρβλ. Λατ. *rap-io*).

ἀρπάκτειρα, ἡ, θηλ. του επομ., σε Ανθ.

ἀρπακτήρ, ὁ (ἀρπάζω), αρπαγας, κλέφτης, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀρπακτικός, -ή, -όν (ἀρπάζω), αρπακτικός, σε Λουκ.

ἀρπακτός, -ή, -όν (ἀρπάζω)· **1.** αυτός που αποκτήθηκε με αρπαγή, κλοπιμαίος, κλεμμένος, σε Ησιόδ. **2.** παρακινδυνευμένος, δηλ. ο συλληφθείς κατά τύχη, επισφαλής, στον ίδ.

ἀρπαλλέος, -α, -ον (ἀρπάζω)· **I.** αδηφάγος, άπληστος, επίρρ. *ἀρπαλλέως*, άπληστα, διακαώς, λάβρως, σε Ομήρ. Οδ., Θέογν. **II.** ελκυστικός, γοητευτικός, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ.

άρπαλίζω, μέλ. -ίσω (άρπάζω) · **1.** αρπάζω κάτι αμέσως, είμαι πρόθυμος να λάβω, *τινὰ κοκκυτοῖς*, σε Αισχύλ. **2.** λαμβάνω κάτι βίαια, στον ιδ.

ἄρπαξ, -αγος, ὁ, ἢ · **I.** αρπακτικός, Λατ. *garrax*, σε Αριστοφ., Ξεν. **II.** ως ουσ.: **1.** ἄρπαξ, ἡ, αρπαγή, ληλασία, σε Ησίοδ. **2.** ἄρπαξ, ὁ, ἄρπαγας, ληστής, σε Αριστοφ.

ἀρπάξ-ανδρος, -α, -ον (ἀνήρ), αυτός που αρπάζει και μεταφέρει τους άνδρες μακριά, σε Αισχύλ.

ἄρπασμα, -ατος, τό, ληστεία, κλοπή, σε Πλάτ.

ἀρπαστός, -ή, -όν (ἀρπάζω), αυτός που μπορεί να μεταφερθεί μακριά, σε Ανθ.

ἀρπεδόνη, ἡ, σχοινί για δέσιμο ή παγίδευση θηράματος, σε Ξεν. · χορδή τόξου, (ἀγν. προέλ.).

ἄρπη, ἡ (βλ. [ἀρπάζω](#)) · **I.** αρπακτικό πτηνό, ικτίνος, είδος γερακιού, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** δρεπάνι, = *δρέπανον*, σε Ησίοδ.

Ἄρπυιαι, αἱ (ἀρπάζω), οι Ἄρπυες, προσωποποίηση περιστρεφόμενου ανέμου ή τυφώνα, σε Ομήρ. Οδ. · οι Ἄρπυιες, καθώς περιγράφονται από τον Βιργίλιο, ανήκουν στη μεταγεν. μυθολογία.

ἀρρᾶβών, -ώνος, ὁ, χρηματική προκαταβολή, χρηματική κατάθεση, που καταβάλλεται από τον αγοραστή και κατάσχεται εφόσον η αγορά δεν ολοκληρωθεί (καπάρο), Λατ. *arrhabo, arrha*, σε Ισαίο, Κ.Δ. (λέξη εβρ.).

ἄρ-ρατος, -ον (ράίω), γερός, σκληρός, στερεός, σε Πλάτ.

ἄρ-ρᾶφος, -ον (ράπτω), αυτός που δεν έχει ραφές, σε Κ.Δ.

ἄρ-ρεκτος, -ον (ρέζω), ανεκτέλεστος, ποιητ. *ἄρεκτος*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀρρениκός, -ή, -όν (ἄρρηγν), αρσενικός, ανδρικός, σε Λουκ.

ἀρρениό-παις, -παιδος, ὁ, ἢ, αυτός που έχει αρσενικά παιδιά, σε Ανθ.

ἀρρениωπία, ἡ, ανδρική, ανδροπρεπής εμφάνιση, ανδροπρέπεια, ανδρισμός, αρρениωπότητα, σε Πλάτ.

ἀρρени-ωπός, -όν και -ή, -όν (ᾠψ), αυτός που έχει ανδρική όψη, αρσενικός, ανδρικός, αρρениωπός, σε Πλάτ., Λουκ.

ἄρ-ρηκτος, -ον (ρήγνυμι), ἀθραυστος, αυτός που δεν σπάζει, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. · ἀκάματος, ακούραστος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄρρηγν, μεταγεν. σε Αττ. αντί *ἄρσην*.

ἀρρηνής, -ές, άγριος, σκληρός, σε Θεόκρ. (άγν. προέλ.).

ἄρ-ρητος, -ον και -η, -ον · **I.** άφατος, ανείπωτος, Λατ. *indictus*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. · *οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις λόγοις*, όχι χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση από εμένα, σε Σοφ. **II. 1.** αυτός που δεν πρέπει να ειπωθεί, 565 αυτός που δεν πρέπει να κοινοποιηθεί, λέγεται για τα απόκρυφα μυστήρια, άδηλος, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. · *διδασκά τε ἄρρητά τ'*, δηλ. πράγματα απόκρυφα και ιερά, σε Σοφ. **2.**

αθέμιτος, ανόσιος, φρικτός, Λατ. *nefandus*, στον ιδ., Ευρ. · *ἄρρητ' ἀρρήτων*, πράγματα ακατανόμαστα, σε Σοφ. **3.** επαίσχυντος, αυτός που είναι ντροπή να αναφέρεται, στον ιδ. · *ρήτὰ καὶ ἄρρητα*, "dicenda tacenda", σε Δημ. **III.** μαθημ., *ἄρρητα*, άρρητα ποσά, τα άνευ λόγου, σε Πλάτ.

Ἄρρη-φόροι, αἱ (φέρω), στην Αθήνα, δύο νεαρές κοπέλες ευγενικής καταγωγής, εκλεγμένες από το έβδομο έτος της ηλικίας τους, που μετέφεραν το πέπλο και τα άλλα ιερά αντικείμενα της Αθηνάς Παλλάδας · **ἀρρηφορέω**, υπηρετώ ως Ἄρρηφόρος, σε Αριστοφ. · η πομπή καλεῖται **ἀρρηφορία**, ἡ, σε Λυσ. · η γιορτή **Ἄρρηφορία**, τά (η σημασία του Ἄρρη- είναι αμφίβ.).

ἀρ-ρίγητος, -ον (ρίγέω), αυτός που δεν φοβάται, ατρόμητος, τολμηρός, σε Ανθ.

ἄρ-ρις, -ῖνος, ὁ, ἢ, αυτός που δεν έχει την ικανότητα της όσφρησης, σε Ξεν.

ἄρριχος, ἡ και **ὄ**, καλάθι που είναι κατασκευασμένο από καλάμι ή λυγαριά, σε Αριστοφ., Ανθ.

ἄρρυθμέω, μέλ. -ήσω, δεν είμαι σε ρυθμό με κάποιον, σε Πλάτ.

ἄρρυθμία, ἡ, ἔλλειψη ρυθμού ή συμμετρίας, σε Πλάτ.

ἄρ-ρυθμος, -ον, λέγεται για ήχους, αυτός που δεν βρίσκεται σε ρυθμό, μη ρυθμικός, ἄρρυθμος, αντίθ. προς το *εὐρρυθμος*, σε Πλάτ.· μεταφ., ασύμμετρος, άτακτος, σε Ευρ.· αυτός που έχει κακή αναλογία, δυσανάλογος, σε Ξεν.

ἄρ-ρυτίδωτος, -ον (ρύτις), αυτός που δεν έχει ρυτίδες, σε Ανθ.

ἄρρωδέω, **ἄρρωδίη**, Ιων. αντί *ὄρρωδέω*, *ὄρρωδία*.

ἄρ-ρῶξ, -ῶγος, **ὄ**, ἡ (ρήγνυμι, **ἔρρωγα**), αυτός που δεν έχει ρωγμές ή ρήγματα, άθικτος, αρραγής, γερός, γῆ, σε Σοφ.

ἄρρωστέω, μέλ. -ήσω (*ἄρρωστος*), είμαι ασθενής, ἄρρωστος, σε Ξεν., Δημ.

ἄρρώστημα, -ατος, **τό**, **1.** ασθένεια, αρρώστια, σε Δημ. **2.** ηθική αδυναμία, σε Πλούτ.

ἄρρωστία, ἡ, ασθένεια, αρρώστια, αδυναμία, σε Θουκ. κ.λπ.· *ἄρρώστια τοῦστρατεῦειν*, αδυναμία εκτέλεσης στρατιωτικής υπηρεσίας, στον ίδ.

ἄρ-ρρωστος, -ον (ῥόννυμι)· **1.** ασθενής, καχεκτικός, ἄρρωστος· *ἐπίρρ.*, *ἄρρώστως ἔχειν*, είμαι ἄρρωστος, σε Αισχίν. **2.** με ηθική σημασία, αδύνατος, ασθενής, *τὴν ψυχὴν*, σε Ξεν.· *ἀπρόθυμος*, *εἷς τι*, σε κάτι, σε Θουκ.

ἄρραι, **I.** απαρ. αορ. α' του *ἀραρίσκω*. **II.** επίσης, βλ. [ἄρδω](#).

ἄρσενο-κοίτης (κοίτη), αυτός που πλαгиάζει με άντρες, σε Κ.Δ.

ἄρσην, **ὄ**, ἡ, **ἄρσεν**, **τό**, γεν. *ἄρσενος*· αρχ. τύπος του *ἄρρην*, Ιων. *ἔρσην*· αρσενικός, Λατ. *mas*, σε Ομήρ. Ἰλ. κ.λπ. *ἄρρην*, **ὄ**, ἡ *ἄρρεν*, **τό**, το αρσενικό, σε Αισχύλ.· *οἱ ἄρσενες*, το ανδρικό φύλο· **2.** αρρενωπός, δυνατός, σε Ευρ.· μεταφ., ισχυρός, μεγάλος, *κτύπος ἄρσην πόντου*, σε Σοφ. **3.** λέγεται για το γένος των ονομάτων, αρσενικός, *ὀνόματα*, σε Αριστοφ.

ἄρσί-πους, **ὄ**, ἡ, συνηρ. αντί *ἀερσίπους*, αυτός που σηκώνει τα πόδια, ζωηρός, ταχύς, δραστήριος, σε Ομηρ. Ὑμν., Ανθ.

ἄρσις, -εως, ἡ (**αἶρω**)· **I.** ανασήκωμα των ποδιών κατά το περπάτημα, σε Αριστ. **II.** στην Προσωδία, ἄρση, αντίθ. προς το θέση.

ἄρσω, **I.** μέλ. του *ἄρδω*, **II.** Αιολ. αντί *ἀρῶ*, μέλ. του *αἶρω*.

ἄρτάβη[ἄ], ἡ, Περσική μονάδα όγκου, αρτάβη, = 1 μέδιμος και 3 χοίνικες, σε Ηρόδ.

ἄρτᾶμέω, μέλ. -ήσω, κόβω σε κομμάτια, κατακόπτω, διαμελίζω, τεμαχίζω, σε Ευρ.

ἄρτᾶμος, **ὄ**, σφαγέας, μάγειρας, σε Ξεν. (αμφίβ. προέλ.).

ἄρτάνη[ἄ], ἡ (**ἄρτάω**), σχοινί από το οποίο κάτι κρέμεται, σχοινί για κρέμασμα, θηλειά, βρόχος, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἄρτάω, μέλ. -ήσω, αόρ. β' ἤρτησα — Παθ. παρακ. ἤρτημαι, Ιων. γ' πληθ.

ἀρτέαται (*ἄρω)· **I.** εξαρτώ ή κρεμώ κάτι επάνω σε κάτι άλλο, *τι ἀπό τινος*, σε Θουκ.· *δένω σε θηλειά*, *τὴν δέρην*, σε Ευρ. — Μέσ., *βρόχους ἀρτωμένη*, δεμένη με βρόχο στον λαιμό, απαγχονισμένη, στον ίδ. **II.** Παθ., αναρτώμαι, κρεμιέμαι από κάτι, *ἤρτησθαι ἔκ τινος*, στον ίδ.· *ἀπ' όπου*, *βασίζομαι πάνω σε*, *εξαρτώμαι*, *στηρίζομαι*, Λατ. *pendere ab aliquo*, σε Ηρόδ.· πρβλ. [ἄρτέουμαι](#).

ἄρτεμής, -ές (**ἄρτιος**), ασφαλής και αβλαβής, σώος, σε Όμηρ.

ἄρτεμία, ἡ, αβλάβεια, ασφάλεια, υγεία, σε Ανθ.

Ἄρτεμις, ἡ, γεν. -ιδος, αιτ. -ιν ή -ίδα· η Ἄρτεμις, Ρωμ. Diana, η θεά του κυνηγιού, κόρη του Δία και της Λητούς, αδελφή του Απόλλωνα· στον Όμηρο, οι γυναίκες που πέθαιναν ξαφνικά, λεγόταν ότι πλήττονταν από τα *ἀγανὰ βέλεα* (της Ἄρτεμις)· πρβλ. [Ἀπόλλων](#)· (αμφίβ. προέλ.).

Ἄρτεμίσιον, τό, ναός της Ἄρτεμης, σε Ηρόδ.

ἀρτέμων, -ονος, ὁ (ἀρτάω), πιθ. το ιστίο, σε Κ.Δ.

ἀρτέομαι, Ιων. ρημ.: **I.** Παθ., είμαι προετοιμασμένος, είμαι έτοιμος, προετοιμάζομαι, με απαρ. *πολεμείν ἀρτέοντο, ἀρτέετο ές πόλεμον*, σε Ηρόδ.· επίσης, **II.** Μέσ., με αιτ., *ναυμαχίην ἀρτέεσθαι*, προετοιμάζω ναυμαχία, στον ίδ. (συγγενές προς το *ἀρτώ*, όχι προς το *ἀρτάω*).

ἄρτημα, -ατος, τό (ἀρτάω): **I.** κρεμασμένο κόσμημα, σκουλαρίκι, σε Ηρόδ.· πρβλ. **λίθος**: **II.** οποιοδήποτε κρεμασμένο βάρος, σε Πλούτ.

ἀρτηρία, ή, Ιων. **-ίη**: **I.** μεγάλη αρτηρία, σωλήνας της τραχείας, σε Πλάτ. κ.λπ.· *πνεύμονος ἀρτηρίαί*, αρτηρίες πνεύμονα, σε Σοφ. **II.** αρτηρία, μόνο σε μεταγεν. συγγραφείς (αμφίβ. προέλ.).

ἄρτι[ι] (*ἄρω), επίρρ., μόλις, ακριβώς, τώρα, τώρα δα· **1.** λέγεται για το παρόν, τώρα ακριβώς, ακόμα και τώρα, με ενεστ. και παρακ., σε Θεόγν., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** λέγεται για το παρελθόν, πριν από λίγο, με παρατ. και αόρ., σε Ευρ. κ.λπ. **3.** σε μεταγεν. συγγραφείς, λέγεται για το μέλλον, αμέσως, σε Λουκ. κ.λπ.

ἀρτιάζω, μέλ. -άσω (ἄρτιος): **I.** παίζω μονά ζυγά, Λατ. *par impar, ludere*, σε Αριστοφ. **II.** μετρώ, αριθμώ, σε Ανθ.

ἀρτιασμός, ὁ, το παιχνίδι μονά ζυγά, σε Αριστ.

ἀρτι-βρεχής, -ές (βρέχω), αυτός που βράχηκε πριν από λίγο, σε Ανθ.

ἀρτί-γᾶμος, -ον, αυτός που μόλις παντρεύτηκε, νιόπαντρος, σε Ανθ.

ἀρτι-γένειος, -ον (γένειον), αυτός που έχει γένη που μόλις φύτρωσε, σε Ανθ.

ἀρτι-γέννητος, -ον, αυτό που μόλις γεννήθηκε, νεογέννητος, σε Λουκ.

ἀρτι-γλυφής, -ές, αυτός που έχει μόλις σμιλευτεί, σε Θεόκρ.

ἀρτί-γονος, -ον, αυτός που μόλις γεννήθηκε, σε Ανθ.

ἀρτι-δάής, -ές (δάημι), αυτός που διδάχτηκε πριν από λίγο, σε Ανθ.

ἀρτί-δακρυς, -υ (δάκρυ), αυτός που μόλις δάκρυσε, έτοιμος να δακρύσει, σε Ευρ.

ἀρτί-δορος, -ον (δείρω), αυτός που απογυμνώθηκε από φλοιό ή ξεφλουδίστηκε πριν από λίγο, σε Ανθ.

ἀρτί-δροπος, -ον (ἄρτιος, δρέπω), αυτός που κόπηκε, που συλλέχθηκε πριν λίγο, ο τρυφερής ηλικίας, σε Αισχύλ.· σε άλλους, **ἀρτί-τροπος, -ον (ἄρτι, τρόπος)**, ακριβώς στην ηλικία, αυτός που βρίσκεται στην ηλικία γάμου.

ἀρτιέπεια, ή, ιδιόρρ. θηλ. του επόμ., σε Ησίοδ.

ἀρτι-επής, -ές (ἄρτιος, ἔπος), ετοιμόλογος, ευέλικτος ή έτοιμος στα λόγια, σε Ομήρ. Ιλ., Πίνδ.

ἀρτιζῦγία, ή (ζυγός), πρόσφατη ένωση, συζυγία, *ἀνδρῶν ἀρτ.*, δηλ. νιόπαντροι σύζυγοι, σε Αισχύλ.

ἀρτίζω, μέλ. -ίσω (*ἄρω), ετοιμάζω, προετοιμάζω, σε Ανθ.· ομοίως, σε Μέσ., σε Θεόκρ.

ἀρτι-θαλής, -ές (θάλλω), αυτός που μόλις άνθισε ή βλάστησε, σε Ανθ.

ἀρτι-θάνης, -ές (θνήσκω), αυτός που μόλις πέθανε, σε Ευρ.

ἀρτί-κόλλος, -ον (κόλλα): **I.** αυτός που συγκολλήθηκε γερά, ακριβώς στερεωμένος κάπου, *ἀρτίκολλος ὥστε τέκτονος χιτών = ἀρτίως κολληθείς ὡς ὑπό τέκτονος*, σε Σοφ. **II.** μεταφ., αρμοσμένος καλά με κάτι, *ἄρτι συμβαίνει*, αυτός που αποβαίνει ακριβώς όπως πρέπει, σε Αισχύλ.· *ἀρτίκολλόν τι μαθεῖν*, μαθαίνω κάτι στην κόψη του χρόνου, στην κατάλληλη στιγμή, στον ίδ.

ἀρτι-λόχευτος, -ον (λοχεύω), αυτός που μόλις γεννήθηκε, σε Ανθ.

ἀρτι-μάθης, -ές (μαθεῖν), αυτός που μόλις έχει μάθει κάτι, με γεν., σε Ευρ.

ἀρτι-μελής, -ές (μέλος), ακέραιος, ἄρτιος στα μέλη του σώματος, σε Πλάτ.

ἄρτιος, -α, -ον (ἄρτι)· **I. 1.** ολόκληρος, πλήρης, τέλειος στο είδος του, κατάλληλος, ακριβώς προσαρμοσμένος· *ἄρτια βάζειν*, λέγω τα κατάλληλα, τα πρέπει λογία (πρβλ. [ἄρτιεπής](#)), σε Όμηρ.· *ἄρτια ἤδη*, σκεφτόταν πράγματα σωστά αρμοσμένα, ήταν της ίδιας διάνοιας, στον ιδ.· κατάλληλος, πρέπει, αρμόζων, σε Σόλ., Θέογν. **2.** με απαρ., προετοιμασμένος, έτοιμος να κάνει ένα πράγμα, σε Ηρόδ. **II.** λέγεται για αριθμούς, τέλειος, δηλ. ἄρτιος, αντίθ. προς το *περισσός* (περιττός), σε Πλάτ. κ.λπ. **III.** επίρρ., *ἀρτίως*, πριν λίγο, πρωτίστως τώρα, όπως *ἄρτι*, σε Σοφ.· από κοινού, για ενεστωτική σημασία με ενεστ. και παρακ.· και για το παρελθόν με παρατ. και αόρ.

ἀρτιπᾶγής, -ές (πήγνυμι), **I.** αυτός που τοποθετείται ή κατασκευάζεται, στερεώνεται ακριβώς, σε Θεόκρ., Ανθ. **II.** αυτός που έχει υποστεί πήξιμο πριν από λίγο, φρεσκοπηγμένος, στον ιδ.

ἀρτί-πλουτος, -ον, αυτός που αποκτήθηκε πρόσφατα, *χρήματα*, σε Ευρ.

ἀρτί-πους, ὁ, ἡ, γεν. -*ποδός*· Επικ. ονομ. **ἀρτίπος** (*ἄρτιος, πούς*)· **I.** ισχυρός στα πόδια, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· γενικά, δυνατός ή ταχύς στα πόδια, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** (*ἄρτι, πούς*) αυτός που έρχεται τον κατάλληλο καιρό, σε Σοφ.

ἄρτισις, -εως, ἡ (ἀρτίζω), εξοπλισμός, σε Ηρόδ.

ἀρτί-σκαπτος, -ον (σκάπτω), αυτός που μόλις σκάφτηκε, σε Ανθ.

ἀρτί-στομος, -ον (στόμα), αυτός που μιλά σε καλό ιδίωμα ή με ακρίβεια, με σαφήνεια, σε Πλούτ.

ἀρτι-τελής, -ές (τέλος), πρόσφατα μνημένος, σε Πλάτ.

ἀρτί-τοκος, -ον (τίκτω)· **I.** νεογέννητος, σε Ανθ., Λουκ. **II.** παροξύτ.,

ἀρτιτόκος, -ον, αυτή που μόλις γέννησε, σε Ανθ.

ἀρτι-τρεφής, -ές (τρέφω), αυτός που μόλις άρχισε να τρέφεται, *ἀρτιτρεφεῖς βλαχαί*, κλαυσούρισμα μικρών παιδιών, σε Αισχύλ.

ἀρτί-φρων, -ον, γεν. -*ονος* (*ἄρτιος, φρήν*), ισχυρός στο νου, εχέφρων, λογικός, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· με γεν., *γάμων*, αυτός που έχει πλήρη συνείδηση για ένα πράγμα, σε Αισχύλ.

ἀρτι-φυής, -ές και ἀρτί-φῦτος, -ον, (φύομαι), αυτός που μόλις γεννήθηκε, νέος, φρέσκος, σε Ανθ.

ἀρτι-χάνης, -ές (χάσκω), αυτός που μόλις άνοιξε, σε Ανθ.

ἀρτί-χνους, -ουν, γεν. -*ου*, αυτός που φέρει το πρώτο του χνούδι, άνθος, σε Ανθ.

ἀρτί-χριστος, -ον, αυτός που απλώθηκε πριν από λίγο, *φάρμακον*, σε Σοφ.

ἀρτίως, επίρρ., βλ. [ἄρτιος](#) III.

ἀρτο-κόπος, ὁ, ἡ, αρτοποιός, σε Ηρόδ., Ξεν. (πιθ. αντί *ἀρτο-πόπος*, από *πέπτω*, πρβλ. Λατ. *coq-uus*).

ἀρτο-λάγῦνος, ἡ, δερμάτινος σάκος που περιέχει ψωμί και λαγήνι, *πήρα*, σε Ανθ.

ἀρτοποιία, ἡ, τέχνη του αρτοποιού, σε Ξεν.

ἀρτο-ποιός, ὁ (ποιέω), αρτοποιός, φούρναρης, σε Ξεν.

ἀρτοπόλιον, τό, αρτοποιείο, φούρνος, σε Αριστοφ.

ἀρτόπωλις, -ιδος, ἡ (πωλέομαι), φουρνάρισσα, σε Αριστοφ.

ἄρτος, ὁ, ψωμί ή άρτος από σιτάρι (το κριθαρένιο ψωμί λέγεται *μάζα*), συνήθως σε πληθ., σε Ομήρ. Οδ.· *ἄρτος οὔλος*, μαλακό ψωμί, στο ιδ. (αμφίβ. προέλ.).

ἀρτο-σιτέω, μέλ. -*ήσω* (*σιτέομαι*), τρώω σταρένιο ψωμί, σε Ξεν.

ἀρτοφάγέω, μέλ. -*ήσω*, τρώω ψωμί, σε Ηρόδ.

ἀρτο-φάγος, -ον (φάγειν), αυτός που τρώει ψωμί, σε Βατραχομ.

ἄρτυμα, τό(ἀρτύω), καρύκευμα, σάλτσα, μπαχαρικό, σε Βατραχομ.

ἀρτύννας[ῦ], ὁ, ἀρχοντας στο Άργος και την Επίδαυρο, σε Θουκ.· πρβλ.

ἄρμωστής.

ἀρτύνω[ῦ], μέλ. -ῦνῶ, Ιων. -ῦνέω· Ενεργ. αόρ. α' ἤρτυνα — Παθ. -ῦνθην (*ἄρω)· Επικ. τύπος του ἀρτύω· κανονίζω, προετοιμάζω, επινοώ, μηχανεύομαι, παρατάσσω, λόχον ἀρτύνειν, Λατ. insidias struere, σε Ομήρ. Οδ.· *μνηστήρσιν θάνατον ἀρτύνω*, στο ίδ. — Μέσ., προετοιμάζω για τον εαυτό μου, στο ίδ.

ἀρτύω, παρατ. ἤρτυον, μέλ. ἀρτύσω [ῦ], αόρ. α' ἤρτυσα, παρακ. ἤρτυκα — Παθ. παρακ. ἤρτυμαι (*ἄρω)· ὅπως το ἀρτύνω, κανονίζω, προετοιμάζω, επινοώ, δόλον, ὄλεθρον, γάμον, σε Ομηρ.· ομοίως, σε Ηρόδ., Αττ.

ἀρύβαλλος[ῦ], ὁ, **I.** σάκκος ή πουγκί, σε Στησίχ. **II.** στάμνα που μοιάζει στο σχήμα με πουγκί, δηλ. είναι στενή στο λαιμό, σε Αριστοφ. (ἀγν. προέλ.).

ἀρύσσομαι (ἀρύω), Μέσ., σύρω προς τα πάνω, σε Ηρόδ.

ἀρυστήρ, -ῆρος, ὁ (ἀρύω), κύπελλο ή κουτάλα, σε Ηρόδ.

ἀρυστίχος, ὁ, υποκορ. του ἀρυστήρ, σε Αριστοφ.

ἀρυστρίς, -ίδος, ἡ, = ἀρύσταινα, σε Ανθ.

ἀρύταινα[ῦ], -ης, ἡ (ἀρύω), μικρό δοχείο, σε Αριστοφ.

ἀρῦτήσιμος, -ον (ἀρύω), κατάλληλος για πόση, πόσιμος, σε Ανθ.

ἀρύω, Αττ. ἀρύτω [ῦ], παρατ. ἤρυσον, αόρ. α' ἤρῦσα — Μέσ. μέλ. ἀρύσομαι [ῦ], αόρ. α' ἤρῦσάμην, Επικ. μτχ. ἀρυσσάμενος — Παθ. αόρ. α' ἤρύθην [ῦ]·

αντλώ νερό ή οποιοδήποτε άλλο υγρό, ἀρυσσάμενος ποταμῶν ἄπο, έχω τραβήξει, αντλήσει νερό από τα ποτάμια, σε Ησιόδ.· ἀρύσασθαι ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, σε Ξεν.· με αιτ., ἀρύσασθαι πᾶμα, σε Ευρ.· με γεν. διαιρ., ἀρύτεσθαι Νείλου ὑδάτων, αντλεί από τα νερά του Νείλου, σε Αριστοφ.· ἐστὸν κόλπον τρεῖς ἀρυσσάμενος τοῦ ἡλίου, άντλησε από τις ακτίνες του ήλιου στον κόλπο του, σε Ηρόδ.

ἀρχ-ἀγγελος, -ον, αρχηγός αγγέλων, αρχάγγελος, σε Κ.Δ.

ἀρχ-ἄγέτης, ἀρχ-ἄγός, Δωρ. και Αττ. αντί ἀρχ-ηγ-.

ἀρχαῖκός, -ῆ, -όν (ἀρχαῖος), παλιομοδίτικος, απαρχαιωμένος, αρχέγονος, ἀρχαϊκὰ φρονεῖν, σε Αριστοφ.

ἀρχαῖό-γονος, -ον, αυτός που προέρχεται από αρχαία φυλή, από παλιά καταγωγή, σε Σοφ.

ἀρχαιολογέω, μέλ. -ήσω, μιλά ή ασχολούμαι με αρχαιότητες ή πράγματα ξεπερασμένα, παλιομοδίτικα, αρχαίζω, σε Θουκ.

ἀρχαιο-λόγος, ὁ (λέγω), μελετητής της αρχαιότητας.

ἀρχαιο-μελί-σῖδωνο-φρῦνιχ-ἡρᾶτος, -ον, μέλη

ἀρχαιομελισιδωνοφρυνιχηράτα (μέλι, Σιθῶν, Φρυνικός, ἐρατός), παλιά και αγαπημένα άσματα, από τις Φοίνισσες του Φρύνιχου, σε Αριστ.

ἀρχαῖον, τό, βλ. **ἀρχαῖος** IV.

ἀρχαῖό-πλουτος, -ον, αυτός που είναι από αρχαία πλούσια οικογένεια, αυτός που έχει κληρονομημένο πλούτο, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἀρχαιο-πρεπής, -ές (πρέπω), διαπρεπής από τους αρχαίους χρόνους, τιμημένος λόγω της αρχαίας κληρονομιάς του, σε Αισχύλ.

ἀρχαῖος, -α, -ον (ἀρχή I), ο εξάρχης· **I. 1.** λέγεται για πράγματα, αρχαῖος, πρωτογενής, παλαιός, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** ὅπως το ἀρχαῖικός, παλιομοδίτικος, απαρχαιωμένος, πρωτόγονος, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **3.** παλιός, αρχαῖος, τὸ ἀρχαῖον ρέεθρον, σε Ηρόδ. κ.λπ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, αρχαῖος, ηλικιωμένος, σε Αισχύλ., Θουκ. κ.λπ.· οἰάρχαῖοι, οι αρχαῖοι φιλόσοφοι, οι μεγάλοι Πατέρες, οι Προφῆτες, σε Κ.Δ. **III. 1.** επίρρ., ἀρχαῖως, στους αρχαίους χρόνους ή με τον αρχαῖο τρόπο, σε Δημ.· ομοίως, τὸ ἀρχαῖον, Ιων.

συνηρ. *τώραϊον*, σε Ηρόδ., Αττ.· *τ' ἀρχαῖον*, σε Αισχύλ. **2.** αρχαίο ύφος, σε Πλάτ., Αισχίν. **IV.** ως ους., *τὸ ἀρχαῖον*, το πραγματικό άθροισμα, σύνολο, πρώτη αξία, τιμή, Λατ. *sors*, σε Αριστοφ., Ρήτ..

ἀρχαιοτροπία, ή, αρχαίος τρόπος ή αρχαίο ήθος, σε Πλούτ.

ἀρχαίο-τροπος, -ον, αρχαϊκός, παλιομοδίτης, απαρχαιωμένος, σε Θουκ.

ἀρχ-αιρεσία, ή (**αἵρεσις**), εκλογή αρχόντων, σε Ηρόδ.· συνήθως σε πληθ., σε Ξεν. κ.λπ.

ἀρχαιρεσιάζω, μέλ. -σω, **1.** συγκροτώ συνέλευση για την εκλογή αρχόντων, σε Πλούτ.· εκλέγω, στον ίδ. **2.** ψηφοθηρώ, στον ίδ.

ἀρχε-, αχώριστο συνθετικό (προθεματικό) (από το *ἀρχω*), που δηλώνει υπεροχή, ανωτερότητα.

ἀρχεῖον, Ιων. **ἀρχήϊον**, τό (**ἀρχή** II)· **I.** μέρος όπου συνέρχονται οι συγκλητικοί, βουλευτήριο, δημαρχείο, κυβερνείο ανωτάτων αρχόντων, Λατ. *curia*, σε Ηρόδ., Ξεν. **II.** ολομέλεια αρχόντων, άρχοντες, σε Αριστ.

ἀρχέ-κᾶκος, -ον (**κακόν**), πρωταίτιος κακού, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀρχέ-λαος, -ον, αυτός που οδηγεί το πλήθος, ηγέτης, αρχηγός, σε Αισχύλ.·
συνηρ. **ἀρχέλᾶς**, σε Αριστοφ.

ἀρχέ-πλουτος, -ον, = *ἀρχαιόπλουτος*, σε Σοφ.

ἀρχέ-πολις, -ι, γεν. -εως, άρχοντας μιας πόλης, σε Πίνδ.

ἀρχέτας, ό, Δωρ. αντί *ἀρχέτης*, οδηγός, αρχηγός, ηγεμόνας, σε Ευρ.· ως επίθ., *ἀρχ. θρόνος*, ηγεμονικός θρόνος, στον ίδ.

ἀρχέ-τύπον, τό, αρχέτυπο, πρότυπο, υπόδειγμα, σε Ανθ.· σύμβολο της σφραγίδας, σε Λουκ.

ἀρχεύω, μόνο σε ενεστ. (*ἀρχω*), διοικώ, είμαι αρχηγός, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἀρχέ-χορος, -ον, εξάρχων του Χορού ή αυτός που οδηγεί το χορό, κορυφαίος, σε Ευρ.

ἀρχή, ή (**ἄρχω**)· **I. 1.** αρχή, ξεκίνημα, έναρξη, πρώτη αιτία, σε Όμηρ. κ.λπ.· με πρόθ., *ἐξ ἀρχῆς - ἀρχήθεν*, από την αρχή, από παλιά, ανέκαθεν, σε Ηρόδ.· *ἐξ ἀρχῆς πάλιν*, εκ νέου, και πάλι, σε Αριστοφ.· ομοίως, *ἀπ' ἀρχῆς*, σε Ηρόδ., Τραγ.· *κατ' ἀρχάς*, στην αρχή, αρχικώς, σε Ηρόδ.· *ἀπόλ.*, σε αιτ., *ἀρχήν*, εν πρώτοις, πρώτιστα, στον ίδ.· *ἀρχήν ού*, αναμφισβήτητα όχι, καθόλου, Λατ. *omnino non*, στον ίδ., Αττ.· με αριθμητικά, *ἀρχήν ἔπτα*, συνολικά, σε Ηρόδ. **2.** τέλος, άκρη επιδέσμου, σχοινοιού, σεντονιού, στον ίδ., Ευρ., Κ.Δ. **II. 1.** πρώτη εξουσία ή δύναμη, ανώτατη αρχή, κυριαρχία, διοίκηση, σε Ηρόδ., Αττ.· με γεν. πράγμ., *ἀρχή τῶν νεῶν τῆς θαλάσσης*, σε Θουκ. κ.λπ. **2.** ανώτατη αρχή, υπέρτατη εξουσία, βασιλείο, σε Ηρόδ., Θουκ. **3.** στον πεζό λόγο, εξουσία, αρχή, αξίωμα, σε Ηρόδ., Αττ.· επίσης, διάρκεια ενός αξιώματος, *τὴν ἐνιαυσίαν ἀρχήν*, σε Θουκ.· αυτά τα αξιώματα αποκτώνται με δύο τρόπους, *χειροτονητή*, με εκλογή, μέσω ανάτασης χειρών, *κληρωτή*, μέσω κλήρου, σε Αισχίν. **4.** σε πληθ., *αἱ ἀρχαί*, άρχοντες, «οι αρχές», δηλ. η κυβέρνηση, σε Θουκ. κ.λπ.

ἀρχη-γενής, -ές (**γίγνομαι**), αυτός που δημιουργεί την πρώτη αρχή για κάτι, με γεν., σε Αισχύλ.

ἀρχηγετεύω, μέλ. -σω, είμαι άρχοντας, βασιλεύω, εξουσιάζω, *τῶν κάτω*, σε Ηρόδ.

ἀρχηγετέω, μέλ. -ήσω, κάνω την αρχή, σε Σοφ.

ἀρχ-ηγέτης, -ου, ό, θηλ. **ἀρχ-ηγέτις**, -ιδος, Δωρ. *ἀρχαγέτης (ήγέομαι)*· **1.** πρώτος ηγέτης, οικιστής, ιδρυτής μιας πόλης ή γενάρχης, προπάτορας μιας οικογένειας, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** γενικά, οδηγός, αρχηγός, ηγεμόνας, σε Αισχύλ., Σοφ. **3.** πρώτη αιτία, πρωταίτιος, *τύχης, γένους*, σε Ευρ.

ἀρχ-ηγός, Δωρ. **ἀρχ-ἄγός, -όν** (ἡγέομαι)· **I.** πρωταίτιος, πρόξενος ενός πράγματος, με γεν., σε Ευρ. **II. 1.** ως ουσ., όπως το *ἀρχηγέτης*, ιδρυτής, λέγεται για πολιούχο ήρωα, σε Σοφ. **2.** ηγεμόνας, αρχηγός, σε Αισχύλ., Σιμων., Θουκ. **3.** πρώτη αιτία, πρωταίτιος, αρχηγός, *τοῦ πράγματος*, σε Ξεν. **ἀρχῆθεν**, Δωρ. **-ἄθεν** (ἀρχή), επίρρ., από την αρχή, από παλιά, ανέκαθεν, εξαρχής, σε Ηρόδ.· με ἄρνηση, *ἀρχῆθεν μή* καθόλου, στον ίδ.

ἀρχήϊον, Ιων. αντί *ἀρχεῖον*.

ἀρχήν, επίρρ., βλ. **ἀρχή I.**

ἀρχι-, αχώριστο συνθετικό (προθεματικό) όπως το *ἀρχε-*.

ἀρχι-γραμματέυς, -έως, ὁ, πρώτος των γραμματέων, αρχιγραμματέας, σε Πλούτ.

ἀρχίδιον, τό, υποκορ. του *ἀρχή* (II 3), μικρή αρχή, εξουσία, αξίωμα, κατώτερος αξιωματικός (στον βαθμό), σε Αριστοφ., Δημ.

ἀρχιερατικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει σε αρχιερέα, σε Κ.Δ.

ἀρχι-ερεύς, -έως, ὁ, Ιων. **ἀρχιέρεως, -ω**, αιτ. πληθ. *ἀρχιρέας* (από *ἀρχιρεύς*)· αρχιερέας, ανώτερος ιερέας, ποιμενάρχης, σε Ηρόδ.· στη Ρώμη, Pontifex Maximus, σε Πλούτ.· στην Ιερουσαλήμ, ανώτατος ιερέας των Ιουδαίων, σε Κ.Δ.

ἀρχι-ιερωσύνη, ἡ, αξίωμα του αρχιερέα, σε Πλούτ.

ἀρχι-θάλασσοι, -ον (θάλασσα), κυρίαρχος των θαλασσών, θαλασσοκράτορας, σε Ανθ.

ἀρχιθεωρέω, μέλ. *-ήσω*, είμαι *ἀρχιθέωρος*, σε Δημ.

ἀρχι-θέωρος, ὁ (θεωρός), αρχηγός σε μια *θεωρία* ή σε θρησκευτική πρεσβεία, σε Ανδροκ., Αριστ.

ἀρχικός, -ή, -όν (ἀρχή)· **1.** αυτός που ανήκει ή ταιριάζει σε αρχή, εξουσία, βασιλικός, σε Αισχύλ., Θουκ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, κατάλληλος για να κυβερνήσει, επιδέξιος στη διακυβέρνηση ή στη διοίκηση, σε Ξεν., Πλάτ.· με γεν., αυτός που μπορεί να κυβερνήσει, σε Αριστ.

ἀρχι-κῦβερνήτης, -οῦ, ὁ, ανώτατος κυβερνήτης, σε Πλούτ.

ἀρχί-μῖμος, ὁ, πρώτος κωμικός υποκριτής, αρχηγός κωμικῶν ηθοποιῶν, μίμων, σε Πλούτ.

ἀρχι-πειρᾶτής, -οῦ, ὁ, αρχηγός πειρατῶν, σε Πλούτ.

ἀρχί-πλᾶνος, ὁ, αρχηγός νομαδικῆς φυλῆς, σε Λουκ.

ἀρχι-ποιίμην, ὁ, αρχηγός των ποιμένων, πρώτος ποιμένας, σε Κ.Δ.

ἀρχι-ιρεύς, ὁ, Ιων. αντί *ἀρχιερεύς*.

ἀρχι-συνάγωγος, ὁ (συναγωγή), αρχηγός της συναγωγῆς, σε Κ.Δ.

ἀρχιτεκτονέω, μέλ. *-ήσω*, **1.** είμαι αρχιτέκτων, σε Πλούτ. **2.** γενικά, κατασκευάζω, οικοδομῶ, επινοῶ κάτι, σε Αριστοφ.

ἀρχι-τέκτων, -ονος, ὁ, I. 1. αρχιτεχνίτης, εργολάβος οικοδομῶν, αυτός που διευθύνει τις εργασίες, αρχιτέκτων, μηχανικός, σε Ηρόδ. **2.** γενικά, δημιουργός, κατασκευαστής, πρωτεργάτης, σε Ευρ., Δημ. **II.** στην Αθήνα, διευθυντής δημοσίου θεάτρου και των Διονυσίων, στον ίδ.

ἀρχι-τελώνης, ὁ, εισπράκτορας φόρων στο τελωνεῖο, τελωνάρχης, σε Λουκ.

ἀρχι-τρίκλινος, ὁ, αρχηγός στο συμπόσιο, συμποσιάρχης (Λατ. triclinium), σε Κ.Δ.

ἀρχι-υπασπιστής, -οῦ, ὁ, αρχηγός των υπασπιστῶν, σε Πλούτ.

ἀρχοντικός, -ή, -όν (ἄρχων), αυτός που ανήκει σε ἄρχοντα, σε Ανθ.

ἀρχός, ὁ, οδηγός, αρχηγός, ηγέτης, επικεφαλής, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄρχω, Επικ. απαρ. *ἀρχέμεναι*· παρατ. *ἤρχον*, Δωρ. *ἄρχον*· μέλ. *ἄρξω*, αόρ. *ἀΐρξαι*, παρακ. *ἤρχα* — Μέσ. μέλ. *ἄρξομαι*, Δωρ. *ἄρξεῦμαι* — Παθ. παρακ.

ἤργμαι (μόνο σε Μέσ. σημασία)· αόρ. *ἀ' ἤρχθην*, απαρ. *ἀρχθῆναι*, μέλ. *ἀρχθήσομαι*· επίσης, *ἄρξομαι* με Παθ. σημασία· εἶμαι πρώτος· **I.** λέγεται για χρόνο, αρχίζω, ξεκινώ, κάνω αρχή σε, *πολέμοιο μάχης* κ.λπ., σε Όμηρ.· ομοίως, σε Ηρόδ., Αττ. — Μέσ., επίσης, με θρησκευτική σημασία, όπως *ἀπάρχεσθαι*, *ἀρχόμενος μελέων*, άρχισε τη θυσία από τα άκρα του σώματος, σε Όμηρ. Οδ.· *ἄρχειν σπονδῶν*, σε Θουκ. **2.** με γεν., επίσης, αρχίζω από ή μαζι, *ἐν σοι μὲν λήξω σέο δ' ἄρξομαι*, σε Όμηρ. Ιλ.· ομοίως, *ἄρχεσθαι ἐκ τινος*, σε Όμηρ. Οδ.· *ἀρξάμενοι ἀπὸ παιδίων*, ήδη από την παιδική ηλικία, σε Ηρόδ. **3.** με γεν. πράγμ. και δοτ. προσ., *ἄρχω θεοῖς δαιτός*, κάνω προετοιμασία για συμπόσιο, σε Όμηρ. Ιλ.· *τοῖσιδὲ μύθων ἤρχε*, στο ιδ. κ.λπ. **4.** με αιτ., *ἄρχειν ὁδόν τινι*, όπως Λατ. *praeire viam alicui*, δείχνω σε κάποιον το δρόμο, σε Όμηρ. Οδ.· *ἀπόλ.*, (ενν. *ὁδόν*), προηγούμαι, προπορεύομαι, σε Όμηρ.· *έπειτα*, γενικά, *ἄρχειν τι*, σε Αισχύλ., Σοφ. **5.** με απαρ., αρχίζω να κάνω κάτι, σε Όμηρ. κ.λπ.· με *μτχ.* για εξακολουθητική ενέργεια ή κατάσταση, *ἤρχον χαλεπαίνων*, σε Όμηρ. Ιλ.· *ἄρχω διδάσκων*, σε Ξεν. **6.** *ἀπόλ.*, *ἄρχε*, ξεκίνα!, *άρχισε!* σε Όμηρ.· *ἄρχει ἡ ἐκεχειρία*, σε Θουκ.· *ἅμα ἦρι ἀρχομένω, θέρουσ ἀρχομένου*, στον ιδ. **II.** λέγεται για εξουσία, κυβερνώ, διοικώ, εξουσιάζω, μόνο σε Ενεργ. **1.** με γεν., κυριεύω, εἶμαι άρχοντας σε..., *τινός*, σε Όμηρ., Αττ. **2.** με δοτ., ηγεμονεύω, σε Όμηρ., Αισχύλ. **3.** *ἀπόλ.*, κυριαρχώ, δεσπίζω, στον ιδ.· *ιδίως*, κατέχω υποδεέστερο αξίωμα, *οἰκείον εἴη ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν*, σε Ηρόδ.· στην Αθήνα, εἶμαι άρχοντας, σε Δημ.· πρβλ. **ἄρχων**. **4.** Παθ., διοικούμαι, εξουσιάζομαι, σε Ηρόδ., Αττ.· *οἱ ἀρχόμενοι*, οι υπήκοοι, σε Ξεν. **ἀρχ-ωδός, ὁ**, πρώτος στην ωδή, πρωτογάλτης, σε Βυζ.

ἄρχων, -οντος, ὁ (μτχ. του *ἄρχω*)· **1.** κυβερνήτης, διοικητής, αρχηγός, ηγέτης, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** *Ἀρχοντες, οἱ*, οι κατεξοχήν άρχοντες της Αθήνας, εννέα στον αριθμό, ο πρώτος καλεῖτο *ὁ Ἄρχων* ή *Ἄρχων ἐπόνυμος*, ο δεύτερος *ὁ Βασιλεύς*, ο τρίτος *ὁ Πολέμαρχος*, οι υπόλοιποι έξι *οἱ Θεσμοθέται*. **3.** τίτλος για ανώτατους άρχοντες σε άλλες πόλεις, όπως οι Έφοροι στη Σπάρτη, σε Ηρόδ.

***ἄρω**, ριζικός τύπος του *ἀραρίσκω*, απ' όπου προέρχονται τα *ἄρθρον*, *ἀρμόζω*, *ἄρτι*, *ἄρτιος*, *ἀρτύω* κ.λπ.

ἄρῳ[ᾱ], **I.** μέλ. του *ἀείρω*, αλλά, **II.ἄρῳ [ᾱ]** του *αἶρω*.

ἄρωγή, ἡ (ἀρήγω)· **I.** βοήθεια, επικουρία, υπεράσπιση, συνδρομή, προστασία, *Ζηνὸς ἀρωγή*, βοήθεια που προσφέρεται από τον Δία, σε Όμηρ. Ιλ.· *ἐπ'ἀρωγῇ*, ευνοϊκά προς κάποιον, στο ιδ.· *ἀρωγή νόσου*, βοήθεια ενάντια..., σε Πλάτ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, βοήθεια, επικουρία, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἄρωγο-ναύτης, -ου, ὁ, βοηθός των ναυτών, σε Ανθ.

ἄρωγός, -όν (ἀρήγω)· **I. 1.** βοηθητικός, εξυπηρετικός, ευνοϊκός, χρήσιμος, *τινι*, σε Αισχύλ.· *ἀπόλ.*, στον ιδ., Σοφ. **2.** με γεν., ωφέλιμος, βοηθητικός σε, σε Αισχύλ., Σοφ.· *πρός τι*, σε Θουκ. **II.** ως ουσ., βοηθός, επίκουρος, ιδίως στη μάχη, σε Όμηρ. Ιλ.· *συνήγορος υπεράσπισης*, δικηγόρος, στο ιδ.

ἄρωμα, -ατος, τό, κάθε αρωματικό βότανο, καρπός, μπαχάρι, σε Ξεν.

ἄρωμα, -ατος, τό (ἀρώω), αρόσιμη γη, σιτοφόρα γη, χωράφι, Λατ. *arvum*, σε Αριστοφ.

ἄρώμεναι, Επικ. αντί *ἀροῦν*, απαρ. του *ἀρώω*.

ἄρωραῖος, Δωρ. αντί *ἀρουραῖος*.

ἄρώσιμος, -ον, ποιητ. αντί *ἀρόσιμος*.

ἄρωστος, -ον, ποιητ. αντί *ἄρρωστος*, σε Ανθ.

ἄς, επίσης **ἄς** και **ἄς**, **I.** Αιολ. και Δωρ. αντί *ἔως*, **Π.ἄς**, Δωρ. αντί *ἦς*, γεν. θηλ. του *ὄς*, *ἦ*, *ὄ*.

ἄσαι, συνηρ. αντί *άσαι*, απαρ. αορ. α΄ του *άω*, πληγώνω.

ἄσαι, απαρ. αορ. α΄ του *ἄω*, χορταίνω· *ἄσαιμι*, ευκτ.

ἄσαι, απαρ. αορ. α΄ του *ἄω*.

ἄ-σακτος, -ον (σάττω), αυτός που δεν έχει καταπατηθεί, σε Ξεν.

ἄ-σᾶλᾶμινιος[μῖ], -ον, αυτός που δεν έχει πλεύσει, αυτός που δεν μετείχε στην ναυμαχία της Σαλαμίνας, σε Αριστοφ.

ἄ-σάλευτος, -ον (σᾶλεύω), αυτός που δεν έχει διαταραχτεί, ήρεμος, γαλήνιος, ακίνητος, λέγεται για τη θάλασσα· μεταφ., λέγεται για το νου, σε Ευρ.

ἄσαμεν, α΄ πληθ. αορ. α΄ του *ἄω*, κοιμάμαι.

ἄσάμινθος, ἦ, μπανιέρα, λουτήρας, σε Ομήρ. Οδ. (ἀγν. προέλ.).

ἄ-σᾶμος, Δωρ. αντί *ἄ-σημος*.

ἄ-σάνδαλος, -ον (σάνδαλον), αυτός που δεν φορά σανδάλια, ανυπόδητος, σε Βίωνα.

ἄ-σαντος, -ον (σαίνω), αυτός που δεν έχει καταπραϋνθεί, σκληρός, άκαμπτος, σε Αισχύλ.

ἄσάομαι, Παθ. προστ. *ἄσῶ*, μτχ. *ἄσώμενος*, αόρ. α΄ *ἠσήθην (ἄση)*· αισθάνομαι αηδία ή ναυτία, είμαι αηδιασμένος ή προσβεβλημένος από κάτι, με δοτ., σε Θέογν· *τὴν ψυχὴν ἀσηθῆναι*, σε Ηρόδ· *ἄσώμενος ἐν φρεσὶ*, σε Θεόκρ.

ἄ-σαρκής, -ές (σάρξ), μη σαρκικός, δηλ. πνευματικός, σε Ανθ.

ἄ-σαρκος, -ον (σάρξ), αυτός που δεν έχει σάρκα, ολιγόσαρκος, ισχνός, σε Ξεν.